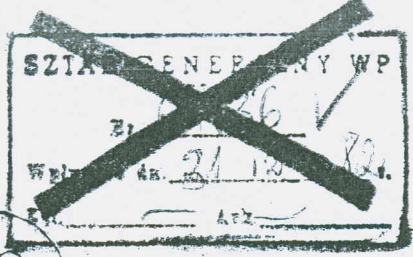

IPR BU 027E/574

P R O B L E M Y

do rozmów z Naczelnym Dowódcą Zjednoczonych Sił Zbrojnych Układu Warszawskiego Marszałkiem Związku Radzieckiego W.G.KULIKOWEM w dniu 15.12.1982 r.

1. Po wnikliwym przestudiowaniu projektu deklaracji politycznej państw-stron Układu Warszawskiego jaka ma być przyjęta przez Doradczy Komitet Polityczny na naradzie w Pradze w dniach 4-5 stycznia 1983 r., strona polska w pełni podziela stanowisko zawarte w treści tego dokumentu, a w szczególności, że:

- rozwój wydarzeń na świecie przybiera jeszcze bardziej niż dotąd niebezpieczny charakter, a wyścig zbrojeń wkracza w jakościowo nową, bardziej niebezpieczną fazę obejmując wszystkie rodzaje zbrojeń, co zwiększa groźbę nowej wojny;

- istnieje pilna konieczność niedopuszczenia do naruszenia ukształtowanej na świecie równowagi militarnej, zaktywizowania prowadzonych i wznowienia przerwanych rozmów dotyczących całego kompleksu problemów zaprzestania wyścigu zbrojeń, zapewniających redukcję i likwidację broni, szczególnie jądrowej;

- najważniejszym elementem likwidacji groźby nowej wojny jest umocnienie bezpieczeństwa w Europie, któremu zagraża zwłaszcza zamiar rozmieszczenia w Europie Zachodniej amerykańskich rakiet średniego zasięgu; najlepszym rozwiązaniem byłoby całkowite uwolnienie Europy od broni jądrowej i chemicznej. W Europie może być urzeczywistniana jedynie polityka pokojowego współistnienia;

- uzdrowienie sytuacji międzynarodowej wymaga likwidacji istniejących zagrożeń i zapobiegania powstawaniu nowych konfliktów wojennych w Azji, Afryce, Ameryce i innych regionach. Szczególne znaczenie ma rozwiązanie najbardziej przewlekłego i niebezpiecznego konfliktu bliskowschodniego;

- w interesach zapobieżenia nowej wojny światowej należy działać w kierunku stworzenia zaufania w stosunkach pomiędzy państwami; wymaga to m.in. zaprzestania kłamliwej propagandy przeciwko państwom socjalistycznym i mieszania się w ich wewnętrzne sprawy;

- losy pokoju w bardzo dużym stopniu zależą od stanu stosunków między państwami należącymi do dwóch największych ugrupowań wojskowo-politycznych - UW i NATO. Słuszna jest propozycja zawarcia między nimi układu o wzajemnym niestosowaniu siły militarnej i utrzymywania stosunków pokojowych.

W projekcie deklaracji znajduje się fragment poświęcony Polsce. Stanowi on w zasadzie powtórzenie myśli zawartych w Komunikacie z posiedzenia Komitetu Ministrów Spraw Zagranicznych państw-stron UW w Moskwie.^{1/}

2. Przystudiowano również wnikliwie tezy referatu Naczelnego Dowódcy ZSZ na temat stanu ZSZ państw-stron UW i przedsięwzięć w zakresie dalszego zwiększania ich zdolności bojowej oraz projekt uchwały państw-stron UW w związku z tym referatem.

Treść powyższych dokumentów, zawarte w nich oceny podkreślające agresywny kurs polityki zagranicznej USA i ich głównych partnerów z NATO są zbieżne z naszymi ocenami. Wniosek z nich wynikający odpowiada naszym dążeniom w sferze dalszego umacniania zdolności obronnej państwa i zwiększania mocy bojowej Sił Zbrojnych PRL.

3. Propozycje szefa Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych ZSR i Naczelnego Dowódcy ZSZ w sprawie dodatkowego zakupu nowoczesnych wzorów uzbrojenia /supertechniki/ oraz modernizacji posiadanego sprzętu bojowego uznajemy za słuszne. Wyrażamy gotowość zakupu większości zaproponowanych nam nowych wzorów uzbrojenia /załączniki nr 1 i 2/, chociaż z uwagi na naszą trudną sytuację ekonomiczną mamy duże trudności z realizacją aktualnego planu rozwoju Sił Zbrojnych PRL na lata 1981-85.

1/ Według opinii MSZ - przekazano gospodarzom narady, że rozważa się celowość zamieszczenia takiego fragmentu, miejsca jego zamieszczenia i treści.

Skumulowanie się trudności ekonomicznych w naszym kraju w zasadzie nie zahamuje realizacji "Protokołu" o wydzieleniu wojsk PRL w skład ZSZ i ich rozwoju na lata 1981-85", jednak w ramach szczegółowych uzgodnień ze Sztabem ZSZ przypadających na 1983 rok analizujemy możliwość dokonania w tym dokumencie^{2/} pewnych korekt.

Doceniając potrzebę wyznaczania zdolności bojowej naszej sił zbrojnych widzimy potrzebę dokonania pewnych praktycznych rozwiązań w dziedzinie organizacji i wyposażenia wojsk. Tak np. utrzymywanie w wojskach lotniczych dużej liczby samolotów starszych typów o niskich parametrach techniczno-bojowych jest nieekonomiczne. Podraża to koszty szkolenia, remontu, stwarza trudności paliwowe i bazowania oraz powoduje utrzymywanie się stałego niedoboru pilotów.

Oszczędności uzyskane drogą zmniejszenia ilości aparatów latających zostaną wykorzystane na jakościowy rozwój lotnictwa. Wzrost potencjału bojowego^{WWL} obrazuje:

Tabela 1

STAN OBECNY				STAN PROPONOWANY			
typ samolotów	ilość samolotów	potencjał bojowy 1 sam.	ogólny potencjał bojowy	typ samolotów	ilość samolotów	potencjał bojowy 1 sam.	ogólny potencjał bojowy
MiG-21pfm	108	1,4	151,2	MiG-23 /MiG-25/	72	4,0	288
MiG-17	180	0,4	72	SU-22	108	2,0	216

4. Dużą troską napawa nas stan wyposażenia naszej Marynarki Wojennej. W celu jego poprawy, polski przemysł okrętowy podejmował inicjatywy budowy nowych okrętów /m.in. kutry rakietowo-artyleryjskie, okręty zwalczania okrętów podwodnych/.

Z uwagi na trudności w otrzymywaniu z ZSRR niezbędnego uzbrojenia i wyposażenia specjalnego zaszła konieczność rezygnacji z wyżej wymienionego przedsięwzięcia w bieżącym 5-leciu

^{2/} W załączniku nr 3 "Protokołu..." zapisana jest uwaga "W roku 1983 udokładnić ilości wprowadzanych na uzbrojenie WP samolotów Su-22, śmigłowców wszystkich typów, zestawów rakiet plot OPK i wyrzutni nadbrzeżnego zestawu rakietowego RUBIEŻ".

/w 1985 r. zostanie ewentualnie zbudowany prototyp okrętu zwalczania okrętów podwodnych/.

W celu rozwiązania problemów dotyczących współpracy i kooperacji ze stroną radziecką w budowie okrętów, Rząd PRL kilkakrotnie zwracał się do Rządu ZSRR o omówienie tych spraw z delegacją rządową ZSRR.

/Pisma: poprzednich Premierów - do Premiera Kosygina - maj 1979
- do Premiera Kosygina - sierpień
1980 r.,

oraz aktualnego Premiera - do Premiera Tichonowa -
październik 1981 r./.

Strona polska zakładała również, że problemy związane z rozwojem naszej MW zostaną omówione na szczepie dowódców MW ZSRR i PRL. Niestety do spotkania nie doszło. W bm. strona radziecka zaproponowała, aby przed rozmowami delegacji rządowych, odbyło się w Moskwie /3-6 styczeń 1983 r./ spotkanie robocze grupy specjalistów w tej sprawie.

5. W dalszym ciągu jesteśmy na stanowisku, że w celu unowocześnienia wyposażenia WP konieczny jest specjalny kredyt /1,2 mld rubli/ na zakup uzbrojenia. Jak dotąd kierownictwo radzieckie wyraża na to wstępną zgodę, ale w ramach ustalonych płatności ogólnopaństwowych.

6. W związku z prowadzonym w czerwcu 1983 r. ćwiczeniem "SOJUZ-83", biorąc pod uwagę naszą złożoną sytuację wewnętrzną, przewiduje się, że w roli zastępcy ND na ZTDW wystąpi Główny Inspektor Szkolenia gen. broni E. Molczyk, a w roli dowódcy frontu - szef GZSB gen. dyw. W. Barański.

SZTAB GENERALNY WP